

“Zeker gezien het vele rondwerk, dat vraagt om vakwerk. We hebben het slechte hout ook zo veel mogelijk vervangen en hersteld met nieuw hout, vuren en oregon pine, en nauwelijks epoxy gebruikt. En ervoor gezorgd dat de torendaken weer ventileren, waarmee het eerdere probleem is opgelost.” BURGy Bouwbedrijf richtte de bouwplaats zodanig in dat ze tevens kon functioneren als leerlingwerkplek.

Wat bij restauratie vooral ook belangrijk is, vervolgt Wienbelt, is dat alle partijen goed samenwerken. “Dat is een stokpaardje van ons. Kijk naar elkaars problemen, stem dat af en zorg dat er een uitkomst komt waarmee iedereen kan omgaan en die in het belang is van het monument.” Het werk is nu afgerond en de torens moeten weer zo'n honderd jaar vooruit kunnen. Teun van Dam: “Er was een kleine uitloop, maar we zijn op tijd klaar voor de advent- en kerstperiode.” ■

BURGy
KLASSIEK BOUWEN

80 jaar vakmanschap in Restauratie en Bouwen

- innovatief
- duurzaam
- kwaliteit

Van dakkapel tot kathedraal
www.burgy.nl

KERKCENTRUM IN MONUMENTALE ZUIDERKERK ENKHUIZEN

OUD EN NIEUW IN HERKENBARE HARMONIE

De Zuiderkerk in EnkhuiZEN, ook bekend als Sint-Pancraskerk, is een tweebeukige, laatgotische hallenkerk die tussen het midden van de vijftiende en het midden van de zestiende eeuw werd gebouwd. Later in de zestiende eeuw kreeg de kerk tevens een kruiskapel. Daarin is nu op een passende wijze een eigentijds kerkcentrum ondergebracht.

De bouw van het zalencomplex is een gevolg van de fusie in 2012 tussen de Hervormde Gemeente en Gereformeerde Kerk die leidde tot de Protestantse Gemeente EnkhuiZEN, begint Jos Snoek, projectleider bij Van Hoogevest Architecten. Hij legt uit dat in het traject naar die fusie de vraag ontstond hoe de kerk breder kerkelijk te kunnen gebruiken. “Daarom is er in 2011

een prijsvraag uitgegaan waarin twee architectenbureaus die vraag kregen voorgelegd. Er moest worden gekeken naar zowel het voortgezette gebruik van de kerk anno nu en het toevoegen van extra facilitaire voorzieningen en zaalruimte binnen de kerk. Zo is een plan voor herinrichting van de kerk en een ‘inbreiding’ met een nieuw kerkcentrum ontstaan.”

In de visie van Van Hoogevest Architecten bleven de hoofdfuncties in de zuidelijke (liturgie) en noordelijke (ontmoetingsplek) beuk gehandhaafd en werden ze geoptimaliseerd. In de kruiskapel plande het architectenbureau een centrum met diverse ruimten. Op de begane grond liggen een ruime foyer en een keuken en op de verdieping twee gemeentezalen. ▶

De bouw van het zalencomplex is een gevolg van de fusie tussen Hervormde Gemeente en Gereformeerde Kerk

Walter Verhoeven BV
loodgieters- & leidekkersbedrijf

(sinds 1880)

Bezoekadres
Nieuwkuijksestraat 103
5253 AE Nieuwkuijk

Postadres
Postbus 14
5253 ZG Nieuwkuijk

Telefoon
073 - 513 00 49

Internet
www.walterverhoeven.nl

E-mail
info@walterverhoeven.nl

Koper-, lood- en zinkwerken
Lei bedekkingen

Nieuw kerkcentrum in historische omgeving

Schildersbedrijf KLOVER

Schilder- en glaswerken voor alle:

- utiliteitsbouw
- verbouw
- nieuwbouw
- particulieren

Oosterwijzend 5, 1616 LE Hoogkarspel
Telefoon: 0228-561991 Fax: 0228-563636

www.schilderbedrijfklaver.nl

- RESTAURATIE
- RENOVATIE
- NIEUWBOUW
- ONDERHOUD
- LOOD-ZINK DAKWERK

Enkhuizer Aannemersbedrijf
Korte Tuinstraat 8
1601 CJ Enkhuizen

T: 0228-315586
E: info@eab-enkhuizen.nl
W: www.eab-enkhuizen.nl

Bovenop de inbouw, onder de fraaie historische kapconstructie, heeft de cantorij een eigen plek gekregen. De zerkenvloer in de kapel is gehandhaafd en zichtbaar gebleven, aldus Snoek. “De uitdaging was om het kerkcentrum op reversibele wijze in de kapel onder te brengen, de zerkenvloer te handhaven en een samenhangend geheel van oud en nieuw te creëren. Dat is gelukt door het kerkcentrum een heel eigen, strakke uitstraling te geven die toch op harmonieuze wijze samengaat met de historische omgeving. Belangrijke elementen zijn onder meer het veelvuldig gebruik van glas en wit gestuukte wanden en een imposante trap aan de achterzijde.”

Een uitdaging was volgens Snoek ook het handhaven van de zerkenvloer. Want er moest wel een fundering voor de inbouw komen, zegt hij. Willem Boeder van Enkhuizer Aannemersbedrijf BV maakt duidelijk dat het geheel bestaat uit een staalconstructie van slanke, met voor dit werk speciaal geproduceerde kolommen, geplaatst op een betonvloer die onder de zerkenvloer is aangebracht. Daartoe werd de zerkenvloer, onder archeologisch toezicht, verwijderd waarbij alles zorgvuldig is gedocumenteerd, en later weer teruggebracht. Hij legt uit dat het complex los in de kerk staat waardoor het zetten van het

kerkcentrum geen problemen voor de kerk oplevert.

Boeder noemt vervolgens een aantal zaken waar zorgvuldig over moest worden nagedacht. “Tijdens de gecompliceerde bouw gaan de kerkdiensten gewoon door, de veiligheid van de kerkbezoekers en van de bouwvakkers mag natuurlijk niet in gevaar komen. Verder hebben we naar allerlei bouwkundige en installatietechnische aspecten gekeken. Het bouwwerk wordt namelijk onafhankelijk van de kerk verwarmd. De vraag was hoe verwerk je de installaties, pijpen en dergelijke zodanig dat ze niet of nauwelijks zichtbaar zijn. Dat was een echt kunststukje.” Momenteel wordt, met het plaatsen van het glas, de laatste hand aan het kerkcentrum gelegd. “Waarbij we veel aandacht hebben voor details zodat er sprake is van een goede afsluiting.”

Met deze bijzondere oplossing, geeft Jos Snoek tot slot aan, heeft de kerkgemeente een onderkomen waarin alle kerkelijke activiteiten binnen de kerk kunnen plaatsvinden en niet uitgeweken hoeft te worden naar bijvoorbeeld een wijkgebouw. “Het is voor de kerst klaar en dan kan het in het nieuwe jaar volop in gebruik worden genomen.” ■

Projectinfo

KERK EN KERKCENTRUM ZITTEN ELKAAR NIET IN DE WEG

Constructiebureau De Prouw BV is ingeschakeld om advies uit te brengen betreffende het realiseren van een moderne inbouw/kerkcentrum in de eeuwenoude kerk. Eén van de uitdagingen hierbij was de fundering voor het kerkcentrum, maakt projectleider/constructeur Martien van Leeuwen duidelijk. “Er is uiteindelijk gekozen voor een fundering op schroefinjectionpalen met als uitgangspunt zo weinig mogelijk schade te veroorzaken aan de bestaande zerkenvloer. In eerste instantie was de gedachte om, net als bij het kerkgebouw, een fundering op staal te creëren. Vanwege de aangetroffen veeninsluitingen in de ondergrond is er echter in een later stadium gekozen voor een op palen gefundeerde betonplaat voorzien van ribben aan de onderzijde.”

Verder is er gebruik gemaakt van slanke samengestelde stalen kolommen in de glaswand tussen kerk en het kerkcentrum om een zo transparant mogelijk uiterlijk te realiseren. Dit om de bestaande zerken zoveel mogelijk in het zicht te houden en de vloer als het ware door te laten lopen in het kerkcentrum. Een ander belangrijk punt is de stabiliteit van de ‘losse’ inbouw; hiervoor wordt een horizontale verankering aangebracht aan het bestaande kerkgebouw. Aan de exacte detaillering van deze verankering wordt momenteel de laatste hand gelegd.

NIETS STANDAARD

Het kerkcentrum, de inbouw in de Zuiderkerk, werd van glas voorzien door Schildersbedrijf Klaver. Ook voerde dit bedrijf het schilderwerk uit aan onder meer alle trappen, wanden en plinten. Werkzaamheden zoals ze zo vaak voorkomen. Dat gold echter niet voor het glas, vertelt Erwin Klaver. “Daar was niets standaard aan. We hebben diverse glassoorten geleverd, hard glas, glas voor de wanden en voor de trappen. Vanwege de transparantie en uitstraling is er veel glas in het bouwwerk verwerkt.”

Klaver wijst onder meer op de balustrade bovenin het kerkcentrum, met glaspanelen die van verdiepingsvloer tot aan de onderkant van het historische kerkdak reiken. “Geen enkel raam is hetzelfde, niets is helemaal recht. De architect heeft het bovendien zodanig berekend dat kerk en inbouw los van elkaar blijven en dat er rekening is gehouden met het feit dat het kerkcentrum gaat werken.”

Schildersbedrijf Klaver is onlangs met de werkzaamheden begonnen. Ondanks het gegeven dat het geen alledaags project is, verwacht Erwin Klaver dat de deadline van 5 december zonder meer gehaald wordt. “Geen probleem, dat gaat goed komen.”

